

Arissime ergo & difficillime inueniri potest am-
biguitas in propriis uerbis. quantum ad libros
diuinarum scripturarum spectat. quam non aut
circumstantia ipsa sermonis qua cognoscitur scriptor
intentio. aut interpretum collatio. aut precedentis lin-
gue soluat inspectio. Nam quod scriptum est. Non est
absconditum os meum quod fecisti in abscondito. non
elucet legenti. utrum correpta littera os pronuntiet an
producta. Si enim corripiat. ab eo quod sunt ossa. si aut
producat. ab eo quod sunt ora. intelligitur numerus
singularis. Sed talia lingue precedentis inspectione di-
iudicantur. Nam in greco non $\sigma\omicron\mu\alpha$. sed $\sigma\epsilon\omicron\upsilon$. positum est.
Item illud apostoli. Que predicatio uobis sicut predicatio
quomodo qui talia agunt regnum dei non possidebunt.
Si tantummodo dixisset. que predicatio uobis. neque sub-
iunxisset predicatio. dubium esset utrum in eo quod dixit
predicatio producenda an corripienda esset syllaba media.
nec autem manifestum est producendam esse. non enim
ait sicut predicatio. sed sicut predicatio. Sed quia hec raro
(ut predicatio) uerba inueniuntur. que non facilem
habeant solutionem. ad uerborum translatorum ambi-
guitates stilum uertamus. que non mediocrem curam
industriamque desiderant. Nam in principio cauendum
est. ne figuratam locutionem ad litteram accipias. Ad
hoc enim pertinet quod ait apostolus. littera occidit. spi-
ritus autem uiuificat. Nulla mors anime congruentius
appellatur. quam cum id etiam quod in ea bestias ante-
cellit. hoc est intelligentia carni subiicitur. sequendo
scilicet solam litteram. translata uerba sicut propria te-
net. neque illud quod proprio uerbo significatur. refert
ad aliam significationem. Et ea est miserabilis anime
seruitus. signa pro rebus accipere. & supra creaturam
lumen leuare non posse. Que tamen seruitus in Iudeo

populo longe ueterari genit
os quidem rebus temporalibus
uuis eis in omnibus comenda
simulacra manum deos hab
qui eorum illa in propria inter
creantem collatam uenerat dicit
uery seruitute uerbi Christi
uicinas. nunc in credentes

MODUS INVENIENDI V
PROPRIA SIT AN TRAN

Vicem obseruanti
h. locutionem id est trillat
adueniente enim illa
legatum uelimus accipere. D
proprietis moribus inueniendi h
figurata sit. Si iste omnino mod
in Ieremie dicitur apud mo
ueritate apparet etiam potest h
Moram bonitas ad diligendi
rentas ad cognoscendi dicitur
fies autem ita cuius est in cordi
modi h. h. ad dilectionem dei
pudere. Non enim percipit sic
nec cognoscit dicitur. Et eo m
hominum. Quam uoco mori
deproprietate. Et sic atque pro
Cognoscere autem motum animi
primis. Et quilibet corpore no
autem in omnia cupiditas a
mibi corpus suum flagitium v
ere dari nocet. Iamuis dicit
etiam in peccatorum. se
etiam seruauerit animi.

populo longe a ceterarū gētium more distabat, quans
doquidem rebus temporalibus ita subiugati erant, ut
vnus eis in omnibus cōmendaretur deus. Gentes autē
simulacra manufacta deos habebant, & si quando aliis
qui eorum illa tanq̄ signa interpretari conaban tur, ad
creaturam colēdam venerādāq̄ referebāt. Sed ab hac
vtraq̄ seruitute veniēs Christus ueritatis suę luce illu-
minans, omnes in se credentes veraciter liberauit.

MODVS INVENIENDI VTRVM LOCVTIO
PROPRIA SIT AN TRANSLATA. Ca XIII.

Vic autem obseruatōni qua cauemus figuratā

h locutionem idest trāslatam quasi propriā seq̄,
adiungenda etiā illa est, ne propriam quasi
figuratam uelimus accipere. Demonstrandus est igit̄
proprius modus inueniendę locutionis, ppria ne an
figurata sit, & iste omnino modus est, vt quidquid in
in sermōe diuino atq̄ ad morū honestatē, neq̄ ad fidei
veritatē pprie referri potest, figuratū esse cognoscas.
Morum honestas ad diligendū deū & proximū, fidei
veritas ad cognoscendū deum et proximū pertinet.
spes autem sua cuiq̄ est in conscientia propria, quē ad
modū se sentit ad dilectiōnē dei & pximi cognitionēq̄
proficere. Non enim percipit scriptura nisi charitatē,
nec culpatur nisi cupiditatē, & eo modo informat mores
hominū. Charitatem uoco motū animi ad fruendum
deo propter ipsum, & se atq̄ proximum propter deū.
Cupiditatem autem motum animi ad fruendum se &
proximo, & quolibet corpore nō propter deū. Quod
autem agit indomita cupiditas ad corrumpendū ani-
mum & corpus suum flagitium vocatur, quod autem
agit ut alteri noceat, facinus dicitur. Et hęc sunt duo
genera omnium peccatorum, sed flagitia priora sunt,
quę cum exinanierint animū, & ad quandā egestatē
q̄ in